

דברים לזכרו של ארי – 12.6.11

מרים ואמא אהובות. יקירי, משפחה, חברים מוקירי זכרו של ארי.
חמש עשרה שנה בלעדיך, ואנחנו חוזרים לבית הראשון והמשמעותי שלך, שלנו
כפר – סבא.

ארי נולד בי"ב סיוון, שהיום חל בו, ונפטר בט"ז סיוון. אילו הפך לסופר, כך אמר
היה בוחר בשם אריאל סיוון ככינוי הספרותי שלו.
שמו אריאל ניתן לו לזכר סבא אריה יהודה אנטמן, וסבא יהודה אריה רוזנצוויג
שגורלו כגורל יהודי ניטרא לא היה ידוע. הרב ריניק רבה הראשי של כפר – סבא
דאז יחד עם אבא, החליטו על השם אריאל.
ארי קראתי ועדין קוראת לו, לאמא היה ארינקה, לדודים ובני הדודים אריק ובפי
מרים והחברים היה ונשאר אריאל ורק המלעזים קראו לו "ג'ינג'י".

כפר סבא הייתה ונשארה זיכרון וגעגוע לשנות ילדות ובגרות שחום ותום אפיינו
אותם. אני מתגעגעת למה שהיה, למה שלא היה ולמה שיכול היה להיות.
המשוררת רבקה מרים כותבת ש"הגעגוע הוא הנוכחות העזה ביותר בעולם". יש
בו בגעגוע השאיפה והכמיהה לגעת, להיות קרוב ל.. ולחפש את השלם שאת
חלקיו אנחנו מאבדים במהלך חיינו.

זו הפעם השלישית שבה אני מדברת במעמד זה. אני מודה, הפעם, בפיק ברכיים
גדול מבעבר. אני מבקשת לשתף, מנקודת המבט והפרשנות האישית שלי,
בזיכרונות על תקופה רחוקה שארי הוא השחקן הראשי בה ואני נותנת העדות.
וארי בתמונה ממול מסתכל ובוחן.
גבריאל גרסיה מארקס שארי כה אהב כתב "החיים אינם מה שחיית אלא, מה
שאתה זוכר, והאופן שאתה זוכר כדי לספרם".

ארי, ילדות וכפר סבא נקשרים אסוציאטיבית לבית של סבתא פריבה ברח' ברנר
6. בית שהיתה בו סבתא כל יכולה, ודודים מפנקים ואוהבים עם ריח שדה
בביגד, וידיים מחבקות, מחוספסות ועדינות בו זמנית.
בחוץ חצר עם פיקוס ענק, בצילו מתנהל עולם ומלואו של משחקי ילדות עם
צעצועים מאולתרים מארגזים, ולצידם שקים של תפוחי אדמה ובוטנים. ועל הכול
מנצח ארי מנהיג משלומפר, אך בלתי מעורער, שעל פיו יישק דבר.
יתרון גדול היה לארי ולי אנחנו גרנו וישנו בבית הזה. הוא ראש אל ראש עם
ריקינקו, ואני עם סבתא. והכול בסלון שהיה בו זמנית חדר האוכל, חדר האורחים
וחדר השינה. ובכל שבת אחר הצהרים הפך החדר למקום מפגש לכל
המשפחה. ובתור לפי הסדר עמדנו כל הנכדים וכשסבתא אומרת "קיס די
האנט" אנחנו מנשקים את היד וסבתא מחזירה בנשיקה על הראש. והאקט הזה
שחזר על עצמו כל שבת, נתן לנו תחושה של נגיעה במלכות.

בבית הזה גדלנו 12 שנה, גאים על ההשתייכות שלנו למשפחת אנטמן.
ורק לא מבינים למה גם לנו אי אפשר לקרוא אנטמן ואנחנו נאלצים להסתפק
בשם אחר.

אני מאמינה שאותם שנים העניקו לארי את היסודות והאמונה בחשיבות ערך המשפחה, החברות, העבודה והצניעות, סבתא, ההורים, והדודים שיצרו עבורנו חממה מיוחדת, היו דמויות להזדהות בגיל הילדות וגם לאחריה.

האהבה לאומנות, ספרות ומוסיקה התחילה גם היא שם. בשירי הילדות של סבתא בגרמנית, הונגרית וצ'כית ושיריו של היינריך היינה שאותם דקלמנו יחד עם סבתא ואמא.

המעבר לתל – אביב כשארי בן 11 היה עבורנו טראומה במושגים של היום, שהרי כפר סבא היא מרכז העולם ומשם אפשר היה רק לרדת.

מותה של סבתא פריבה חקוק בזיכרוני כאירוע מכונן ומשפיע על ארי ילד בן 12 אחראי תמים ורגיש. סבתא נלקחה לבית החולים מהבית שלנו בתל אביב ביום חמישי ערב יום העצמאות, כשנפרדנו ממנה והלכנו לישון אמר ארי בטעות "הנה לא ימות ולא יישן שומר ישראל". יומיים לאחר מכן כשהודיעו לנו שסבתא נפטרה אני זוכרת אותו בוכה ומייסר את עצמו שסבתא נפטרה בגלל האמירה השגויה שלו.

הפסיכולוגיה של היום מתלבטת באיזה גיל והאם בכלל לקחת ילדים ללוויה. אז לפני 55 שנה, ישבנו בצוותא כולנו, בני דודים קטנים כגדולים ואמרנו תהילים לזכרה. ובלוויה הלכנו אחר ארונה, מבכים את אובדנה.

כפר סבא של בגרותנו הייתה בבית אחר ובאזור אחר, הבית של ריקינקו ברחוב שח"ל 1. לידינו הבית של דודה רחל, דוד יעקב, דוד אלימלך וכמה רחובות משם הבית המיתולוגי בן 2 הקומות של דוד זאב ודוד אברהם. לחיבוק המשפחתי הזה הגענו בכל חופשת חנוכה, פסח, סוכות ומהיום הראשון של החופש הגדול ועד יומו האחרון. שם השתלב ארי בחברה ובפעילות של בני עקיבא, חווה את אהבותיו ואכזבותיו הראשונות ובסס את מעמדו כמתבגר כריזמטי, חכם ובעל יכולת רטורית מרשימה. לארי הייתה היכולת להתווכח ולשכנע בו זמנית גם בדברים שהאמין בהם וגם בדברים שלא היה בטוח בצדקתם, העיקר להתווכח ולנצח.

הוא אהב לבדוק גבולות עד הקצה, ולחוות את הדברים באינטנסיביות ובעצמה ושילם על כך מחירים לא קטנים אבל לא יותר.

קוריוז אוטנטי. שבת לווהטת 2.00 בצהרים, אנחנו חוזרים יחד וממש פה ליד הכיכר הוא אומר לי "בוא נראה מי יגיע הביתה יותר ערום" המרחק 250 מ' כמה כבר אפשר להתפשט, ואני כמובן נענית לכל אתגר שלו. הגענו הביתה כשהוא בתחתוניו, ואילו עמד מולו יריב יותר רציני ממני, האמינו לי הוא היה מנצח.

הייתה בו בארי אינטליגנציה, סקרנות ושילוב נדיר של חכמת הספר, הלב והרחוב. באותה תקופה התחיל לגבש את דעותיו בנושאים שונים, וביסס את מעמדו כמנהיג בבני עקיבא בתיכון ובמשפחה. הקשר שיצר עם ילדים בכל גיל, וההתאמה שלו אליהם הייתה יוצאת דופן והיה קשה להבחין לעיתים מי הילד ומי המבוגר.

ארי היה איש עם אמוציות חזקות. הוא חיבק, נישק ונתן ביטוי גלוי לרגשותיו. הוא היה אמיץ, מאתגר ומאתגר ועשה את מה שכולנו חלמנו ולא העזנו.

כשקראתי את הספר "זיכרונות אחרי מותי" שבו משחזר יאיר לפיד הבן את סיפורו של אביו, חשבתי על מידת האינטימיות שהייתה בקשר הזה ואפשרה את הכתיבה.

אני מרגישה ומוקירה את הזכות לחוות אינטימיות כזו בקשר אח אחות עם ארי. ולזה בעיקר אני מתגעגעת. ארי הדביק אותי ואולי אפילו היה הקטליזטור לבחירה שלי במקצוע טיפולי. איתו חלקנו לראשונה את שיחות הנפש של גיל ההתבגרות, שעסקו בכל נושא, התאפשרו בכל שעה (ללא טלפונים סלולריים) והייתה בהם אהבה, מסירות, נתינה, קבלה והדדיות. ארי היה קשוב ספונטאני ובלתי אמצעי, מה שנתן לי תחושה שיש על מי לסמוך ושלהיות האחות של אריאל זו תחושת ביטחון וגאווה שאין גדולה היימנה. וכל זה נולד בחדר המשותף בכפר סבא ובחדר המשותף בתל – אביב שידעו בצד האידיליה גם הרבה מכות, מריבות ותחרות.

בתלמוד הבבלי מסכת שבת נאמר "בן שיש לו געגועין על אביו נוטל רצועה ממנעל של ימין וקושר לו בשמאלו". לא חיפשתי פרשנות לפעולה, חשבתי על משמעותה, ונזכרתי במרים שמעבירה את השעון ליד שמאל כדי להיזכר. ואולי המהלך הזה שיש בו שינוי, מאפשר לבן לזכור, לשכוח ולהתגעגע במינונים המתאימים לו.

ארי רצועת המנעל של ימין קשורה בשמאל של כולנו. אתה נמצא איתנו בחג, בשבת ובחול. בעבודה, בבית ובחברה. אני קשורה בעבותות של אהבה, דאגה, מסירות והדדיות למרים שלך, ולילדים. ואמא זוכה מצד כולנו למנות גדושות באהבה של "כבד את אימך",

כפר סבא הייתה ותישאר ערש הילדות והבגרות שלך, ממנה ינקת ובאמצעותה עצבת את עצמך וגדלת להיות מה שהיית.

גבריאיל גרסיה מארקס בספרו "אהבה בימי כולרה" כותב "עדיין צעיר היה מלדעת שזיכרון הלב מבטל את הרע ומאדיר את הטוב, ובזכות התכונה המחוכמת הזאת אנו מצליחים לעמוד בנטל העבר. אבל כשעמד על סיפון האוניה וראה שוב את הצוק הלבן של השכונה הקולוניאלית ואת הנשרים העומדים בלי נוע על הגגות ואת הכבסים של העניים תלויים על הגזוזטראות באותה שעה הבין איזה טרף קל היה למלכודות הרחומות של הגעגועים"

געגועים, זיכרון ושכחה מלווים אותנו לאורך כל חיינו והם מעצבים את תודעתנו וזהותנו.

ארי היה ונשאר עבורי בזיכרון ובגעגוע בכפר סבא בתל אביב ובכל מקום. אחי היחידי והאהוב. יהי זכרו ברוך